

Ali Kuşçu

1403 – 1474 • Gök bilimci ve matematikçi

BU KÂĞIDIN DEĞERİ

ÇALIŞKANLIK

1 Oku

Ali Kuşçu, 15. yüzyılın başında **Semerkant**'ta doğdu. Babası, dönemin hükümdarı ve gök bilimcisi Uluğ Bey'in doğancıbaşıydı; "Kuşçu" lakabı buradan gelir. Küçük yaşta matematiğe ve gök bilimine ilgi duydu, Kadızâde-i Rûmî ve Uluğ Bey gibi âlimlerden ders aldı.

Anlatıldığına göre bildiklerini yeterli bulmayan Ali Kuşçu, daha fazlasını öğrenmek için uzun bir yolculuğa çıkarak **Kirman**'a gitti ve orada yıllarca çalıştı. Döndüğünde hocası Uluğ Bey'e, Ay'ın evrelerini açıklayan bir eser sundu. Ardından **Semerkant Rasathanesi**'nin başına geçti; yıldızların ve gezegenlerin konumlarını gösteren ünlü cetvelin tamamlanmasına katkı sağladı.

Fatih Sultan Mehmet'in daveti üzerine **İstanbul**'a geldi ve Ayasofya Medresesi'nde ders verdi. Matematik ve gök bilimi üzerine yazdığı eserler, medreselerde uzun yıllar ders kitabı olarak okutuldu.

Biliyor muydun?

- Aritmetik üzerine yazdığı eserin adı **Risâle fi'l-Hisâb**'dır (Hesap Risalesi).
- Gök bilimi eseri **Fethiye**'yi Fatih Sultan Mehmet'e sunmuştur.
- Ay'daki bir kratere onun adı verilmiştir.
- Kabri İstanbul'da, Eyüp'tedir.

Çalışkanlık nedir?

Çalışkanlık; bir işi istekle, düzenli ve sabırla sürdürmek, zorlukla karşılaşınca vazgeçmemektir. Çalışkan insan bildiğiyle yetinmez, daha iyisini öğrenmek için emek verir.

2 Çöz

- 1) Ali Kuşçu'nun çalıştığı rasathanede iki gök cismi düzenli olarak gözlemlenmektedir. Birinci gök cismi 12 gecede bir, ikinci gök cismi 18 gecede bir gözlemlenmektedir. İkisi de bu gece gözlemlendiğine göre aynı gecede **yeniden** birlikte gözlemlenmeleri için en az kaç gece geçmelidir?

Cevap: 36 – 12 ve 18'in en küçük ortak katı 36'dır.

- 2) Ali Kuşçu'nun vefat ettiği yıl olan 1474 sayısının en büyük asal çarpanı kaçtır?

Cevap: 67 – $1474 = 2 \cdot 11 \cdot 67$

- 3) Bir rasathanedeki 48 yıldız haritası ile 72 gözlem defteri, hiç artmayacak ve birbirine karışmayacak biçimde, her birinde eşit sayıda belge bulunan sandıklara yerleştirilecektir. Bu iş için **en az** kaç sandık gerekir?

Cevap: 5 – En büyük ortak bölen 24: $48 : 24 + 72 : 24 = 2 + 3 = 5$.

3 Sıra sende

Ali Kuşçu, daha iyi öğrenmek için uzun bir yolculuğu ve yıllarca çalışmayı göze aldı. Sen, zorlandığın bir konuyu öğrenmek için bu hafta hangi adımı atabilirsin?

Bu bölümün tek doğru cevabı yoktur; öğrencinin kendi yaşamından örnek vermesi beklenir.

MATEMATİK BİZ

www.matematik.biz

Daha fazla matematik içeriği için bizi takip edin!

Çalışma kâğıtları • Testler • Oyunlar • Ders videoları

Web sitemiz

matematik.biz

Bütün içerikler burada

YouTube

youtube.com/@matematikbiz

Konu anlatımı ve soru çözümü videoları

Instagram

instagram.com/matematikbiz

Günlük sorular ve duyurular

Facebook

facebook.com/www.matematik.biz

Öğretmen ve veli paylaşımları

5. Sınıf

6. Sınıf

7. Sınıf

8. Sınıf

www.matematik.biz